

Votre Programme Matmidim – Chiour ALEPH
Parashat Ah'arei Mot – Kedoshim – Du 18 au 22 Avril 2021
Souguia n° 22

בס"ד

Matmidim
Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Jus de fruits et bouillons

Cette semaine, le sujet d'étude porte sur **les brahot pour des jus de fruits et les bouillons de légumes**. La guemarra fait une distinction entre les deux : pour les bouillons on fait en général la braha correspondant au légume, alors que pour les jus de fruits, on ne les considère que comme « zea balma » (eau) et on fera en général Chéhakol ; il faudra comprendre la différence, et ainsi l'appliquer dans les différents cas possibles. Ainsi on pourra aussi comprendre pourquoi on ne fait que Chéhakol sur de la bière alors qu'elle est aussi un « jus d'orge ». Cette souguia a beaucoup d'incidences Halaha, nous essaierons d'en énumérer cette semaine dans les Marei Mekomot et dans la H'aboura sdv.

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁלֵא יֵאָרַע דְּבַר תְּקֵלָה עַל יָדֵי, וְלֹא אֶכְשַׁל בְּדַבָּר הֶלְכָה, וְיִשְׁמְחוּ בִּי חֲבֵרֵי, שְׁלֵא אָמַר עַל טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל טְהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מִתָּר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מִתָּר, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי בְּדַבָּר הֶלְכָה וְאִשְׁמַח בָּהֶם. כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וְתְבוּנָה. גַּל עֵינַי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ

Tephila après le Limoud

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁשִׁמְתָּ חֵלְקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שִׁמְתָּ חֵלְקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קִרְנוֹת. שְׂאֲנִי מְשֻׁכִּים וְהֵם מְשֻׁכִּימִים. אֲנִי מְשֻׁכִּים לְדַבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשֻׁכִּימִים לְדַבְרֵי בְטָלִים. אֲנִי עֲמַל וְהֵם עֲמַלִּים. אֲנִי עֲמַל וּמְקַבֵּל שְׂכָר וְהֵם עֲמַלִּים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנִי רָץ וְהֵם רָצִים. אֲנִי רָץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רָצִים לְבָאָר שְׁחַת. שְׁנֵאָמַר וְאִתָּה אֱלֹהִים תוֹרְדִם לְבָאָר שְׁחַת. אֲנִישֵׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחְצוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֶבְטַח בְּךָ

Programme du Dimanche

L'étude aujourd'hui est dédiée

À la réfova Chelema de Chimon ben Juliette

1. Les sources dans la Guemarra

Comment Rachi explique-t-il le Din de l'Aneth ?

למ.

ביצד מברכין פרק שישי ברכות

נכון לומר על כל צרכה לנטלה
 צשכמל"ו: דורמסקין. פירש"י
 פרוג"ש. ולא נראה דנסמוך
 משמע דמזכרין עליהן צורא פרי
 האדמה וא"כ צורא פרי העץ צעי
 צרכי ונראה שהוא מין צרכי:
 נתן בר קפרא רשות לאחד מהן
 צברך. ונראה דמיירי צצרכה
 שלפניו דאי צצל אחריו הא אמרינן
 (חולין ק.) דאין מומנין על הפירות
 ומיירי צהסכו ואנו אין לנו שום
 הסבה אלא על הפת ולכן צריך לצדך
 כל אחד על כל צד הן צפירות הן
 ציין: חביב עדיף. וכן הלכה
 אם יש לו שני מיני פירות לפניו צצבי
 עדיף וצורא פרי האדמה עדיף
 משהכל נהיה צצדו דמזכרת טפי
 וחשובה לעצמה מקרית וצצך על
 אותו המין צשייך צו פרי האדמה אף
 על פי שאותו המין שיש לצדך עליו
 שהכל צצבי עליו ואם לפניו פירות
 שהצרכות שוות ואחד מהן הוא מו'
 המינין צצך תחלה על אותו של ו'
 המינין דעדיפי: מ"א דב"קא
 בב"קא. מצרכין עליה צורא פרי
 האדמה אף על פי שאין צה אלא מים
 צצקתה בקערה

בפה"א והאי דפרמיניהו טפי כי היכי דנמותיק
 טעמיה אמר רב אשי כי הוינן בי רב כהנא
 אמר לן תבשילא דסלקא דלא מופשו בה
 קמחא בורא פרי האדמה דלפתא דמפשו בה
 קמחא טפי בורא מיני מוונות והדר אמר
 י"אדי ואידי בורא פרי האדמה והאי דשדי
 בה קמחא טפי לדבוקי בעלמא עבדי לה
 אמר רב חסדא צתבשיל של תרדין יפה ללב
 וטוב לעינים וכ"ש לבני מעים אמר אביי
 והוא דיתבי אבי תפי ועביד צתוך תוך אמר
 רב פפא פשיטא לי צמיא דסלקא כסלקא
 ומיא דלפתא כלפתא ומיא דכולהו שלקי
 ככולהו שלקי בעי רב פפא מיא דשיבתא
 מאי למתוקי טעמא עבדי או לעבורי וזהמא
 עבדי לה ת"ש ציהשבת משנתנה טעם
 בקדירה אין בה משום תרומה ואינה
 מטמאה מומאת אוכלים שמע מינה ילמתוקי
 אמר רב חייא בר אשי פת צנומה בקערה
 ר' חייא דאמר ר' חייא צריך שתכלה
 רבא מאי שנא צנומה דלא משום דכי
 על הפת נמו כי קא גמרה אפרוסה גמרה
 אלא

תוך תוך: מיא דסלקא. תבשיל של
 תרדין: כסלקא. לענין צרכה:
 דשיבסא. ירק שנתנין מעט צקדירה
 למתק בעלמא ולא לאכלו. אג"ט
 צלע"ו: למסוקי טעמא עבדי.
 ומצרכין על מימי תבשילו צ"פ
 האדמה: השבס אין צה. צצד שלה
 משנתנה צקדירה והוציאה אין צה
 שוב משום אסור תרומה דהוה ליה
 כעץ בעלמא. מדקתני משנתנה טעם
 ש"מ לטעמא עבדא: פס לטומה.
 יבשה שנתנה צקערה לשרות וכן
 לטומות דקות: צריך ששכלה.
 צצכת המוציא עם פריסת הפרוסה
 מן הפת והאי פרוס ועומד
 הוא: אפרוסה צ(כליא). כיון
 דלמרת עם פריסת הפרוסה
 תכלה מאי חשיבותא ומאי אהניתא:
 אלא
 טעמא עבדי לה שמע מינה אמר רב חייא בר אשי פת צנומה בקערה
 מברכין עליה המוציא ופליגא דר' חייא צריך שתכלה
 ברכה עם הפת מתקוף לה רבא מאי שנא צנומה דלא משום דכי
 כליא ברכה אפרוסה קא כליא על הפת נמו כי קא גמרה אפרוסה גמרה
 וטעם היצקות מצדך עליהן כאשר יצרך על היצקות אע"ג דאמרינן לעיל דמי פירות זיעה בעלמא הוא יש לחלק: פת צנומה בקערה

Dans la Guemarra ci-après, comprendre comment Tosfot expliquent le Din de la bière :

לח.

או לח: קחאי דובשא דתמרי מברכין עזייה שחבא. וכן משקין מכל מיני פירות צר ממירוס ויהרר גדלמרינן גבי ערלה"י ולאפוקי מה"ג שפירש דמייירי שנתן לתוכן מיס- ושכר דידן אע"ג דשמא יש בהן כוית בכדי אכילה פרס לא מברכין עליו בורא מיני מוונות אלא שהכל ואפי' לרב ושמואל דאמרי כל שיש צו מחמשת המינין מברכין עליו בורא מיני מוונות הכא לא היו צהו ממש שעורסי"י וכן שכר אלא טעמא בעלמא ועוד משום שיש צו עלייה אחרונה כפת ועוד בשמיה' אומר שהכל: וישוין שבוחשין.

כיצד מברכין פרק שישי ברכות

בפסח מ"ט י' לחם עוני קרינן ביה ואמר מר בר רב אשי יהאי דובשא דתמרי מברכין עלויה שהכל נהיה בדברו מ"ט זיעה בעלמא הוא כמאן כי האי תנא דתנן דבש תמרים ויין תפוחים וחומץ ספוגיות ושאר מי פירות של תרומה רבי אליעזר מחייב קרן וחומש ורבי יהושע פוסק א"ל ההוא מרבנן לרבא טרימא

זיעה בעלמא הוא. ואינו פרי לברך עליו בורא פרי העץ: וחומץ ספוגיות. סופי ענבים שאין מתבשלים עולמית ועושים מהן חומץ: מחייב קרן וחומש. לשותה ממנו בשוגג: ור' יהושע פוסק. דזיעה בעלמא הוא ואין שם תרומה חל עליו ואין לך פרי הניתן למשקה אלא זיתים וענבים בלבד והיינו כמר בר רב אשי: טרימא מהו. מה

Les mots du jour à apprendre :

Eau	מֵיָא
Betterave	סִלְקָא
Bouillis	שִׁלְקִי

Programme du Lundi

L'étude aujourd'hui est dédiée

À la réfoua de Dan ben David

2. Les Chitot des Richonim

Voir les Richonim suivant et définir leurs différences :

חידושי הרשב"א מסכת ברכות דף לח עמוד א

[...] אלא משמע דטעמא קא דרשינן דכיון דלא חאיל שם תרומה אסחיתת הפירות לבד מיין ושמן ש"מ דלא חשוב משקה אלא זיעה בעלמא וחומץ סתוניות נמי כטעמא דאמרן, ולא דמיא למיא דשלקי ומיא דשיבתא

דהנהו כיון דרוב אכילתן הוא ע"י שליקה מי שליכתן כמותן הא כל מידי דלית דרכיה למשלקי' ולא למסחטי' אלא למיכלי' בעיניה בהנהו לא אמרינן שיהיו מימיהן כהן, והא דקא כאיל הכא ושאר כל מי פירות לאו פירות שדרך לישלק קאמר אלא כעין תפוחים ותמרים שדרך ליאכל חיים ובעין קאמר כרמונים וענבים וכיוצא בהן [...]

רא"ש מסכת ברכות פרק ו טימן יח

ומיא דסלקא ומיא דליפתא(ד) ומיא דשבתא בפה"אנב דקיימא לן מיא דכולהו שלקי כשלקי ומברכינן עלייהו בורא פרי האדמה אף על פי שאין בו כ"א המרק וטעם הירקות מברך עליהן(ה) כמו שמברך על הירקות עצמן ולא דמי למי פירות דאמרינן לעיל דזיעה בעלמא הוא(ו) לפי שמשקה אין לו טעם הפרינג ואפשר שאם בשל הפרי[ז] ונכנס טעם הפירות במים מברך עליהן ב"פ העץ

רבינו יונה מסכת ברכות דף כז עמוד ב

[...] א"ת בדובשא דתמרא (לעיל דף לח). אמאי מברכינן עלייהו שהכל כשהוא בעין דכי היכי דאמרי' הכא מיא דכולהו שלקי ככולהו שלקי ה"נ הוה לן למימר דמשקה התמרי דיינינן כמו התמרי וי"ל דהתם אשתנו לגריעותא ולפיכך מברכינן עלייהו ברכה גרועה יותר אבל הכא לעילויא אשתנו ומברכינן עלייהו ב"פ האדמה ועוד א"ת בשכר של שעורים אמאי לא מברכינן עליה בפה"א כמו על השעורים עצמן מפני שאם נשתנו לעילויא אשתנו וי"ל דלא דמי למי השלקות דמי השלקות דרך לאכול בהן הפת כמו בשלקות עצמן ולפיכך חשיבו להו כמו השלקות שעדיין לא יצאו מתורת אוכל לגמרי אבל השכר יצא מתורת אוכל לגמרי ולפיכך יצא מדינו הראשון ואין מברך עליו אלא שהכל ועוד נוכל לומר שהשעורי' כיון שיכול להיות להם מעלה אחרת גדולה שהיינו יכולין לעשות מהן פת ויברכו עליהם המוציא ועכשיו על ידי שעשו מהן שכר יש להם גריעות יותר משאר שעורים שאינם יכולין להגיע למעלת הפת לעולם שכבר יצאו מתורת שעורים לפיכך אין מברכינן עליהם אלא שהכל. מפי מורי הרב נר"ו

Les mots du jour à apprendre :

Tous	כולהו
Il demande	בְּעִי
Raison, goût	טַעְמָא

Programme du Mardi

L'étude aujourd'hui est dédiée

A la réfoua de Mazal Jacqueline bat Rina

רמב"ם הלכות ברכות פרק ח הלכה ב

הסוחט פירות והוציא מהן משקין מברך עליהן בתחלה שהכל ולבסוף בורא נפשות, חוץ מן הענבים והזיתים שעל היין הוא מברך ד בורא פרי הגפן ולבסוף ברכה אחת מעין שלש, ועל השמן בתחלה הוא מברך בורא פרי העץ, במה דברים אמורים שהיה חושש בגרונו ושתה מן השמן עם מי השלקות וכיוצא בהן שהרי נהנה בשתייתו, אבל אם שתה ה השמן לבדו או שלא היה חושש בגרונו מברך עליו שהכל, שהרי לא נהנה בטעם השמן

שם הלכה ד

ירקות שדרכן להשלק שלקן מברך על מי שלק שלהן בורא פרי האדמה, * והוא ששלקן לשתות מימיהן שמימי השלקות כשלקות במקום שדרכן לשתותן, דבש תמרים מברכין עליו תחלה ח שהכל, אבל תמרים שמעכן ביד והוציא גרעינין שלהן ועשאן כמו עיסה מברך עליהן תחלה בורא פרי העץ ולבסוף ברכה אחת מעין שלש

ט"ז אורח חיים סימן רב ס"ק ט

והרא"ש כ' דאפשר כו'. ז"ל הרא"ש אף על פי שאין בו כי אם המרק וטעם הירקות מברך עליהם כמו שמברך על הירקות עצמם ול"ד למי פירות דאמרי' דזיעה בעלמא הוא לפי שמשקה אין לו טעם הפרי ואפשר שאם בישל הפרי ונכנס טעם הפרי במים מברך עליה' בפה"ע ע"כ וסיים ב"י דהא דמיא דשלקי כשלקי בין שבישלם במים בין ששראם במים ולא בישלם אם נתנו טעם במים מברך עליהם בפה"ע ומדאמר לשון אפשר משמע לכאורה שיש ספק בדבר וא"כ היה לנו לו' לצאת ידי הספק ולברך שהכל וקשה דהטור כתב בסי' ר"ה דברים אלו בפסק ברור שבמים שבישלו בהם ירקות מברך כמו בירקות עצמן כו' ע"כ נר' לדעת הטור דגם כאן אין ספק ואף על גב דכתב הרא"ש לשון אפשר לו' לא נתכוין לספק ויש לי ליישב למה כתב זה שהוא אזיל בתר שיטת התו' שכתבו וז"ל מיא דסילק' כסילקא ומברכין עליה בפה"א אף על פי שאין בה אלא מים וטעם הירקות מברך עליהם כאשר יברך על הירקות אף על גב דאמרי' לעיל דמי פירות זיעה בעלמא היא שמא יש לחלק עכ"ל ולא פירשו מהו החילוק בזה כ' הרא"ש שמא זהו החילוק אבל בעצם הדין אין כאן ספק דודאי מי סלקא כסלקא דהיינו מי פירות כמו הפירות עצמן ולהלכה יש לברך שהכל באותם שאין דרך לבשלם או לשוחקם אבל במידי דדרך לבשלם בפה"ע וא"ל על מ"ש בסי' זה דלא אזלי' בתר טעמא רק בתר הרוב דהכא מיא בעלמא הוא ואין שם חשיבות נגד הטעם של פירות כנ"ל עד"ז ועמ"ש סי' ר"ה ס"ב

Les mots du jour à apprendre :

Miel	דְּבַשׁ
transpiration	זֵיעָה
Comme qui ?	כְּמֵאן

Programme du Mercredi

L'étude aujourd'hui est dédiée

A la réussite de la famille Tsyonn Yossef ben Itshak

מז

אי"ש

חל' ברכת הפירות סימן לג

חזון

עוד יש לומר דגם הרא"ש מודה להרשב"א דהיכי דעיקר דרבו בסחיטה חשיב פירי והא דהולך הרא"ש למיהב טעמא צמי שלוקא משום טכ"ע דהתם אין דעתו על המשקין היוצאין אלא לאכול את הירק המבושל והמשקין הן רק עפל אללו אבל אם כל דעתו על המשקין חשיב פירי מדע שהרי צסוכר ס"ל להעור צפה"ע משום דזהו עיקר פירו ולא השצינן לוי זיע דאע"ג די"ל דשא"ה שאין שם פירי אחריתה אבל לא מסתבר לחלק שהרי מה שעיקרו פירי אינו פוגם את המשקה היוצא ממנו אלא כל שעיקר האכילה הפירי והמשקה היוצא אין צני אדם דעתם עלי חשיב זיע אבל כשרוב צני אדם יבצי חציבותם על המשקה ונהנין צה כהפירי לא גריעי היוצא מהפירי מהיוצא מקנים וכיון דהרשב"א הכריע הדבר ואין לנו הכרה שהרא"ש חולק למעוטי צפלוגתא עדוף.

ואמנם צמ"צ ס"י ר"ה ס"ג כהצ צסם אחרונים ז"ל דהרא"ש חולק אף בדרך למסחטינהו אבל לא מנינו הכרח לזה וצתה"ד ס"י כ"ע מצואר צהדיא דכל שדרכן לרסקן לגמרי מצרך עליהן צפה"ע אף שדעת התה"ד דצנתרסקו לגמרי חשיב כמשקין היוצאין ומצואר דבדרך למסחטינהו נמי חשיב פירי.

והנה הנסחטים ויתפוז"ו והצרותיהם ודאי יש צבן ק"ש חפ"י את"ל דילפינן צציעית ייערלה ותרומה וי"ו איסור דצבן איכא. ואי ילפינן מחלב ושראים איכא ק"ש מה"ת [צזיין דצציעית ויה"ת] והנה נחלקו הרשבונים צדין משקין היוצאין. דעת תוס' חולין קו"ב דדוקא היוצא ע"י מליחה וסחיטה אבל היוצא ע"י צישול היינו טכ"ע דחסור מה"ת וזו נראה כונח נ"ו צרכות ל"ע ה" ד"ה וי"ח, וזו דעת הרא"ש שם, והא דנסחפק הרא"ש שם צפרי ה"ן צצשנן אי מצרך על מימיהן צפה"ע נראה דספיקו לענין צרכה דוקא כיון שאין עומדין לכך ואין כאן רק טעם אבל לענין איסור ס"ג דחשיב טכ"ע. אצנ דעת הרשב"א צח"י שם ל"ה אי דאין הילוק צין משקין היוצאין ע"י צישול או ע"י סחיטה אלא החילוק צין עומדין לכך או לא וכל שעומדין לצישול משקין היוצאין ע"י צישול חשיב עיקר הפירי ואמרינן צו טכ"ע ומצרכין על טעמו צפה"ע, וכל שאינו עומד לכך חשיב זיע ואף טעמו ע"י צישול חשיב זיע ומשמע דהם עומד לסחיטה נמי היוצא מהן חשיב פירי וכ"מ צל' הרשב"א שם, ומיהו משמע צבת קמ"ד צי דכל פירות זולת זיתים וענבים אינן עומדין לסחיטה וחפ"י תיתים ורינונים וכדאמר צהדיא פתחים כ"ד צי, אבל יש לע"י לדעת רשב"א אם דרכן צצישול אי חייב אף ענ היוצא מהן ע"י סחיטה ונראה דכיון דאין דרכן צסחיטה היוצא ע"י סחיטה חשיב זיע, ונ"ל לדעת רשב"א הו דמצינן צשראים לירן היינו צאין עומד לכך.

ויש לע"י לדעת הרשב"א אם זהו דין מייבש שאין כל הפירות עומדין לסחיטה ואף אם ישתנה הדבר צדור מן הדירות צעלה דעתם אי דיינינן הדבר צכנ דיר ומהא דפריך עירובין כ"ה ה" וצבל הוי רובח דעלמא וכן צבת קמ"ד צי משמע דאין יתהצבין צדורות עצרו וח"כ אם צשתנה הדבר צשתנה דדין ינפ"ז י"ל לדעת הרשב"א דמזן של תפוז"ו הוי צכלל עומד נסחיטה צאמנו [אם רוב

Les mots du jour à apprendre :

Alcool, bière	שכר
Ca sous-entend	משמע
Essorer, presser un jus	סחיטה

Programme du Jeudi

*L'étude aujourd'hui est dédiée
A la réfoua Chelema de Juliette et Marcelle*

3. Psak Halaha

Choulhan Aroukh et Mishna Broura :

סימן רב סעיף ח

סימן רב סעיף י

סימן רה סעיף ב

Les mots du jour à apprendre :

Majorité	רוב
Soupe, bouillon	מֶרֶק
Légume	יֵרֶק

Bon Limoud sur Matmidim !

הלכות ברכת הפירות סימן רב

קז באר הגדה

והוציא מהם גרעיניהם אפילו הכי לא נשתנית ברכתך ומברך עליהם בורא פרי העץ ולבסוף ברכה מעין שלש: הגה ולפי זה ה"ה בלעז ע"כ (מא) הנקרא פאוויל"א מברכין עליהם בורא פרי העץ (מב) וי"א לברך עליהם (יד) [יד] שהכל (מ"ה סי' כ"ט וי"י בשם הטור) וטוב למוט לכתחלה (מג) לברך שהכל אבל אם בירך בפה"ע (טו) (מד) י"א כי כן נראה עיקר: ח' דבש (מה) הזב מהתמרים מברך (מו) עליו (טז) שהכל וכן (מז) על משקין היוצאין מכל מיני פירות חוץ מזיתים וענבים מברך שהכל: ט' (מח) סופי (י) ענבים שאין מתבשלין לעולם וכן על (יח) [טז] הנובלות שהם תמרים (מט) * שבשלם ושרפם החום ויבשו

שערי תשובה

הגוף הפרי וראוי לאוכלו אלא שאין טוב כ"כ דגם תוך הפרי אינו טוב בלא חיקון ומערובת וקור לכן יברך בפה"ע ע"ש וכן בתשובת פנים מאירות סי' ק"ה הכריח דמברך בפה"ע דלא כט"ו. ומלאמי דיש לברך שהכל על מרנ"י מרוקחין וכן נוהגין בכל מדינות ישמעאל. צ"ח היטב אשר לפני וכן פסק בס' אליה רבה לברך שהכל על מרנ"י מרוקחין: (יד) שהכל. זהו דעת מ"ה והיינו דוקא בגודגניות כגון פאוויל"א שנתבשלו ונימוחו לגמרי אבל בתמרים שנתמעכו לא פליג הה"ה וס"ל כהרמב"ם דמברך בפה"ע עמ"א וע"מ: (טו) י"א. ט"ו האריך והעלה דהמברך לכתחלה בפה"ע על הפאוויל"א של פלומין או קירש"ן אין עליו חשש וספיר עבד כיון שברכת בפה"ע יש לה מעלה על ברכת שהכל וכלל יוסו אנו נוהגין כשמבשלין תפוחים עד שנתרסקו לגמרי שמברכין עליהם בפה"ע וכמ"ש סעיף י"ב בין מבושלים וכו' ונדל"ה הו"ו מרוסקין ע"י הבישול ולית כלן בית מיוחד ברכה לבטלה עכ"ל. והב"ח פסק דהמדקדק במעשיו יברך על הפאוויל"א וכיוצא בו שהם מרוסקים לגמרי בפה"א. ואם בירך בפה"ע או שהכל י"א ע"ש וע"י יד אהרן מה שהקשה על הט"ו [וע"י] בס' אליה רבה שהשיג על ט"ו בעיני פאוויל"א ופסק דעת רמ"א: (טו) שהכל. דזע"ה בעלמא הוא דאין נקרא משקה אלא היוצא מהזיתים וענבים בלבד: (יח) ענבים. ול"ד לזוסר בס"ב דמברכין עליו בפה"א שאני זוסר דעומד לעשות ממנו משקה דאשמיני לעלויא דהיינו יין שמברכין עליו בפה"ג משום הכי דיו דמורידין אותו מעלה א' ומברכין בפה"א משא"כ בסופי ענבים שעומדים לעשות חומץ לכן מברכין שהכל: (יח) הנובלות.

באר היטב

משנה ברורה

בד ועשה וכו'. פי' אף שנתרסק ע"י לגמרי אפ"ה מברכין פרי העץ משום דכיון דעדיין ממשיך קיים שייך לברך עליהם פרי העץ וה"ה לענין פה"א כגון ע"ד עפ"י ל"ו שמייען ועש"ה כעיסה: (מא) הנקרא פאוויל"א. שעושין מגודגניות ושאר מינים שמוציאין גרעיניהן ומבשלין אותם (מה) עד שהם נימוחו לגמרי: (מב) וי"א לברך עליהם שהכל. בה נחלקו האחרונים (מו) יש מהם שסוברים דהי"א לא פליג כ"א פאוויל"א משום שנימוחו לגמרי ולא ניכר זורתן כלל דאין דמיון המבשר דמיירי בתמרים שנתרסקו שניכר זורתן וזורתן אף כשמנתרסקין לגמרי מודו דמברך פה"ע (מז) יש מהם שסוברים דהי"א פליג גם אדיו המחבר וס"ל דכיון דנתרסקו לגמרי מברך שהכל ולדינא אין נ"מ בה דאף אם נימא דהי"א פליג גם אחרת שנתרסקו (מח) מ"מ להל"כ ק"ל דעת המחבר דהי"א שמתמן קיים לא נשתנית ברכתך ורק בפאוויל"א שאבד כל זורתו ולא ניכר זו יוצא על הכל דיעבד [אכן לענין ברכה אחרונה אין ענה אי אחרת לענין דברים שהוא משצעה מיניו וכדאיתא בסמ"ח ר"ח ס"ג דברכת בני"ר אינה פוטרת מעין ג' ולא מעין ג' פוטרת בני"ר אם לא יאכל גם פרי משצעת המינים וגם דבר שברכתו בני"ר לפטור גם את זה ממ"ג [פמ"ג] ואם אין לו נראה לי (מט) שיוכל לברך מעין שלש כי כן משמע מלשון הרמ"א דתוס' שיקר דין שברכתו פה"ע: (מג) לברך שהכל. וע"כ מיני אגרע"ס ויגדע"ס ומאלניע"ס וכיו"צ שסוחטין אותן ומרקחין אותם בדבש ולוקע"ר מברכין עליהם (נ) שהכל כיון שהם מרוסקים ונימוחים לגמרי ואבד מהם זורתן ודיעבד אם בירך עליהם ברכתו הראויה י"א: (מד) יצא. ואם רוב דרך אכילת אותן פירות הוא (נא) ע"י ריסוק אף לכתחלה מברך ברכתו הראויה בין לענין פה"ע או פרי האדמה כגון מאכל שמבשלין מדלועין שקורין קירבע"ס וכן אינגזע"ר (נב) ושאר פירות שחוקים שאוכלין עם זוקער מברכין בפה"א ועיין לקמן סי' ר"ח ס"ח בהג"ה מדייני אלו: ד' (מה) הזב מהתמרים. וה"ה (נז) היוצא ע"י כתישה וסחיטה: (מו) עליו שהכל. דמה דכתיב בתורה זית שמן ודבש היינו תמרים היוצא מהן דבש אבל דבש גופא זע"ה בעלמא הוא ואינו בכלל פרי: (מז) על משקין היוצאין וכו'. כגון יין תפוחים וכו"ג (נג) בין אי אחרת י"א מאליהן ובין י"א ע"י כתישה (נד) וסחיטה ברכתן שהכל דזע"ה בעלמא הוא דאין נקרא משקה אלא היוצא מן הזיתים והענבים בלבד: ז' (מח) סופי ענבים. היינו (נה) ענבים הנמלאים בצפנים צימות החורף שאין מתבשלין לעולם ועושין מהם חומץ: (מט) שבישלם ושרפם וכו'. היינו שע"י שריפת החום נתבשלו ונתיבשו (נו) ונשתנו לקלוקלא [רש"י]

ביאור הלכה

הרא"י בפסקי הלכות שלו וביון דכל אלו מוכח מהם שהיא דאפילו נתרסקו לגמרי לא נשתנית ברכתך ודאי נקטינן כן לדינא ונפטרי דהא"ר מלמד דגם רש"י מודה בדינא להרמב"ם. ומש"כ במ"ב ורק בפאוויל"א וכו' אף דהט"ו דעתו לדינא דאפילו לכתחלה יכול לברך בפה"ע הלכא והה"א והא"ר והגר"ו וי"א כולם החזיקו לדינא כפסק הרמ"א דאם נימוחו לגמרי ולא ניכר זורתו כלל יברך שהכל [וראוימי של הט"ו כבר דחוהו האחרונים עיין בד' אהרן. ונהר שלום] ומלאמי להרא"ה בחידושו על הרי"ף שכתב ג"כ דאם נתרסק כ"כ עד שעצרה זורתן מברך שהכל וכן מוכח מאטורדהס המוצא במ"א בסמ"ח ר"ה סק"ט ע"ש] והגם דמסתברא שהלכות דנראה לו לעיקר דאם בירך בורא פה"ע י"א: * שבשלם ושרפם וכו'. עיין במ"ב במש"כ בשם יש מפרשים שפירשו דהוא מין תמרים שאין מתבשלין על האילן ונחתין אותן בעפר או נתבן להתחמם וכו'. ודע

כלל מה הוא או לכתחלה מברך שהכל ובהכרעת הרמ"א דברכה זו יוצא על הכל דיעבד [אכן לענין ברכה אחרונה אין ענה אי אחרת לענין דברים שהוא משצעה מיניו וכדאיתא בסמ"ח ר"ח ס"ג דברכת בני"ר אינה פוטרת מעין ג' ולא מעין ג' פוטרת בני"ר אם לא יאכל גם פרי משצעת המינים וגם דבר שברכתו בני"ר לפטור גם את זה ממ"ג [פמ"ג] ואם אין לו נראה לי (מט) שיוכל לברך מעין שלש כי כן משמע מלשון הרמ"א דתוס' שיקר דין שברכתו פה"ע: (מג) לברך שהכל. וע"כ מיני אגרע"ס ויגדע"ס ומאלניע"ס וכיו"צ שסוחטין אותן ומרקחין אותם בדבש ולוקע"ר מברכין עליהם (נ) שהכל כיון שהם מרוסקים ונימוחים לגמרי ואבד מהם זורתן ודיעבד אם בירך עליהם ברכתו הראויה י"א: (מד) יצא. ואם רוב דרך אכילת אותן פירות הוא (נא) ע"י ריסוק אף לכתחלה מברך ברכתו הראויה בין לענין פה"ע או פרי האדמה כגון מאכל שמבשלין מדלועין שקורין קירבע"ס וכן אינגזע"ר (נב) ושאר פירות שחוקים שאוכלין עם זוקער מברכין בפה"א ועיין לקמן סי' ר"ח ס"ח בהג"ה מדייני אלו: ד' (מה) הזב מהתמרים. וה"ה (נז) היוצא ע"י כתישה וסחיטה: (מו) עליו שהכל. דמה דכתיב בתורה זית שמן ודבש היינו תמרים היוצא מהן דבש אבל דבש גופא זע"ה בעלמא הוא ואינו בכלל פרי: (מז) על משקין היוצאין וכו'. כגון יין תפוחים וכו"ג (נג) בין אי אחרת י"א מאליהן ובין י"א ע"י כתישה (נד) וסחיטה ברכתן שהכל דזע"ה בעלמא הוא דאין נקרא משקה אלא היוצא מן הזיתים והענבים בלבד: ז' (מח) סופי ענבים. היינו (נה) ענבים הנמלאים בצפנים צימות החורף שאין מתבשלין לעולם ועושין מהם חומץ: (מט) שבישלם ושרפם וכו'. היינו שע"י שריפת החום נתבשלו ונתיבשו (נו) ונשתנו לקלוקלא [רש"י]

מתרגם: פ' פירות מבושלים עם זוקער הרצה ומרוסקים (לעקוואר) (תפ"א (°) דלעת (°) ונגזיל שערי הציון

(מה) תה"ד ומ"א: (מו) לטש ומ"א וא"ר: (מז) שכתב"ג וע"ת ול"ח וי"י והגר"א וי"מ בני"ר ותה"ד: (מח) עיין בה"ל: (מט) אף דבפמ"ג נאשר בה בל"ע הנלע"ד כתבתי: (נ) מאמר מרדכי ונשמת אדם בכלל י"א: (נא) הגר"ו וי"א וי"מ בתה"ד סי' כ"ט: (נב) עיין ב"י וי"ו והגר"א: (נג) כן מוכח מבי"ו וי"ו ואם שרה הפירות נמים וקלט המים טעם הפירות יתבאר בעיקר יו"ד ועיין לקמן בסמ"ח ר"ה סק"ו במ"א ובמ"ב ס"ז: (נד) ואותן פירות שרוב אכילתן הוא ע"י סחיטה דעת הרשב"א דמברכין על מימי סחיטתן כמותן אבל לדעת הרא"ש בכל גווי מברך שהכל וכן סתם המתברך לקמן בסמ"ח ר"ה ס"ג ע"ש בפמ"ג והגר"א ופ"ש דרק מטעם ספיקא סתם הכי דברכת שהכל בורא פה"ע י"א א"כ מלאמי ש"כ במאמר מרדכי וי"מ לענין דיעבד וי"ע: (נה) רש"י חולין ק"כ: (נו) מג"א:

הגהות ותיקונים: (א) מ': [יח]*

פיקו"פ דברי הרב: (א) בשו"ע הרב בסעיף ר' כתב ונפלו מן האילן קודם שנתבשלו.

הלכות ברכת הפירות סימן רב

ש' הרשב"א ס"ט (ג) * מברך שהכל: י (גא) פירות ששראן או בשלן במים אע"פ שנכנס טעם הפרי במים אינו מברך * על אותם המים (גב) אלא (יט) [טו] שהכל והרא"ש כתב דאפשר (גג) שאם נכנס טעם הפרי במים מברך בורא פרי העץ: יא * מי שריית צמוקים ותאנים או מי בישולם (גד) מברך עליהם שהכל

שערי תשובה

ובתקדמת ספר מק יוסף ובשער אפרים סימן כ"ג ובד אפרים מ"ט מה: ע"י יד אהרן שהאריך צוה: (יט) שהכל, ולא דמי למיא דסלקא כפי ר"ה ס"ז דהנהו כיון דרוב אכילתן על ידי שליקה מי שליקתן כמותן משא"כ פירות דאין דרכן למשלקיה או למסחטיה אלא למיכלא צענייהו צהנהו לא אמרינן שיהא מימיהן כמותן צ"י פלימינן ד"ה דמברך צפה"ע דהא אין דרכן אלא למשלקיהו ולא שרוב אכילתם צמזשאל ודאי מיס שלהם כמותן שאם הם פרי האדמה

משנה ברורה

(נו) ושאר מפרשים פירוש דטובות היינו מין תמרים שאין מתבשלין על האילן ואין נכשרין לאכילה אלא תולשין אותן ומחממין אותן בעפר ומתבשלין או נומינן אותן במחללות או בתנן להתחמם עד שיבשלו: (ג) מברך שהכל, ואחריהם צ"ר (גח) ולא דמי לס"ז גבי צוסר דאפילו לא הגיע לכפול הלכן דמברכין עליו צפה"א ומ"ש קופי ענבים דמברכין עליהם שהכל י"ל דשאני התם דענבים מעליא נייהו (נטז) אלא שלא נגמרו עדיין משא"כ הכא דמקולקלים הם דאין עומדין אלא לתומץ ולא עדיפי ממשקין היוצאין מן דצרכתן רק שהכל זהו ג"כ טעם השם מפרשים צובלות תמרים דמברכין עליהן שהכל דגריעי משאר תמרים שאין מתבשלין על האילן לעולם: י (גא) פירות ששראן. (ס) מעל"ע דצוה רגילין ליתן טעם במים: (גב) אלא שהכל, דלא הו"ל אלא זיעה צעלמא כדלעיל ס"ח (סא) ולא דמי למיא דסילקא ודכולהו שלקי דמברכין עלייהו צפה"א ודלנקמן בסימן ר"ה ס"ז משום דהתם רוב אכילת אותן ירקות הוא ע"י שליקה משא"כ הכא צפירות דלאו דרכיהו למישלק או לכבשן אלא לאוכלם צעין לכו"ל לא אמרינן שיהיו שליקתן וכצ"ש כמותן (צב) מיהו צפירות שרוב אכילתן הוא ע"י צישול או כבישה מי שליקתן וכצ"ש כמותן ומברך עלייהו צפה"ע לכו"ע (סג) וכ"ז צפירות שמתחלת נטיעתם נטעי להו אדעתא לאוכלם מצטללים או כבושים אצל צפירות שדרכן לאוכלן חיים רק שיש שמישין אותן ואח"כ מבשלין אותן אין מברך על רוטבן לעולם רק שהכל אע"ג דדרך כולן לבשלין כשהן יבשין מ"מ תחלת נטיעתן לא נטעי להו אדעת

ליבשן אלא לאוכלן חיים (קד) ולענין פלימינן יבשים או קרש"ין כח"ה ה"ה דצמדיעות שגדילים שם הרבה מסתמא נטעי להו צרובא אדעתא ליבשן וא"כ צרכתן של רוטבן (סה) צפה"ע: (גג) שאם נכנס וכו'. ר"ל בצטועמין ומרגישין שיש טעם הפרי במים המצובלין או השרויין מברכין צפה"ע ולא אמרינן שאינו אלא טעם קלוש וזיעה צעלמא כדאמרינן בס"ח לענין סחיטת פירות דיותר נכנס טעם הפרי במים ע"י צישול מאלו סחטת הפרי צעמנו כשהוא חי, ולענין הלכה פסקו האחרונים דלכתחלה יברך שהכל וצדיעבד אם צריך צפה"ע י"א ועיין צר"ה ס"ז מה ששייך לענינו: י"א (גד) מברך עליהם שהכל. מיירי שזוהי המים צפני עממן אצל אם אוכל הפירות עממן כמותן אם לא שיהא רוב אכילת אותן הפירות ע"י הציול כן צריך צפה"ע י"א:

* על אותם המים וכו'. משמע דעל הפירות גופא מברך עליהן צרבה הראיה לכן וכן מוכח במ"א בשם הרשב"א וע"כ דמיירי שטובים לאכול בין חיים בין מצובלין דאל"ה מברכין גם עליהן רק שהכל וכמתואר לקמן בס"ז ע"ש צמ"ז ואפי"ה לענין הרוטב לא אמרינן שיהא מימיהן כמותן אם לא שיהא רוב אכילת אותן הפירות ע"י הציול כן צריך צפה"ע י"א:

שער הציון

(נו) הערוך ותוספות רצו יהודה ותוספי הרא"ש ואור זרוע בשם ר"ת ור"ם פ"א דמאי וטור לקמן בסימן ר"ד וכן הפוסקים הגר"א לדינא ומשמע לכאורה מיניה דלפ"ז דין השו"ע הוא לפירש"י אינו מוכרע לדינא ובא"ר כתב דשניהם אמת וכ"כ הבית מאיר ונאמת רש"י לאו יחדיהו הוא זה דגם ריא"ז פירש כן וכן צמזשאל ר"י הג"ל בשם רבו וכן הפירוש ראשון המונח צר"ש ע"ש: (גח) אחרונים: (נט) עיין לעיל בס"ז צה"ל מה שכתבנו שם לענין זה ולענין שאר אילנות: (ס) ע"ת וכן מלמד בא"ר וכן מוכח בהגר"א ומ"מ ג"ל דחלוי לפי טבע דבר הנכבש דאנו רואין כמה דברים נכבשין שאינם נותנים טעם גמור במים צמזשאל ובהם צודאי שצריך יותר ממעל"ע דאז דעת הרא"ש הוא דמברך צפה"ע ועיין בא"ר: (סא) רשב"א ומ"א: (סב) מ"א וס"א: (סג) מ"א וא"ר ומאמר מרדכי דלא כצ"ח: (קד) דעת הט"ו זה דדרכיה למיכל ע"י צישול וכן הוא ג"כ דעת א"ר אף דלענין תפוחים ואגסים אפשר דקצר הט"ו ג"כ כהמ"א ואפשר דלפ"ז גם המ"א יודה לזה אמנם צמ"ג משמע דלדעת המ"א אפילו צמי פלימינן ג"כ צרכתן שהכל והנכון לנהוג כמו שהעמקתי מהס"א: (סה) ולענין רוטב של גיפרעגילטע קדשין עיין בח"א:

* [טו] יקיפו דברי הרב: א) ובשו"ע הרב בסעיף ו' כתב שאם נתלשו מן האילן ואם לא נתלשו היו מתבשלים ונגמרים עליו מברכין צפה"ע, אבל הנובלות וכו'. וכן מין תמרים שאין מתבשלין על האילן אלא תולשין אותן ועושים אותם כומר בארץ ומתבשלין וכו' וכן סופי ענבים וכו' מברכין עליהם שהכל.

הלכות ברכת הפירות סימן רה

קיד באר הגולה

עמנן אלא מחמת הנשר שנהס (הרי"י פרק ילד מצרכין): **ב** (ח) י' על המים שבישלו (ט) בהם (ד) ירקות (י) מברך הברכה עצמה (יא) שמברך על הירקות עצמן (יב) אע"פ שאין בהם אלא טעם הירק וה"מ כשבשלם בלא בשר אכל בשלם (ה) [ג] (יג) עם בשר מברך עליו שהכל: **ג** (יד) אם (ו) סחטן אינו

שערי תשובה

המאכלים כגוש עלי ומשול אף מקום שהרבה אוכלים אותם כשהם רכים לנדס חיון דינס כשאר ירקות לנרך בורא פה"א כמ"ש הע"ז ושום וזללים שהכל אפי' הוקין ונשלם עם בשר ודלא כע"מ עיין מג"א וא"ר זכ"י הי"א דברי הרא"ש בפסקיו דמחלק להדיא בין זה לאגוז ע"ש ונאמת שהמג"א ג"כ כוונתו על דברי הרא"ש אלו ע"ש ומ"ש באתרוג המטונן בדבש כ"כ בעמק ברכה ובמרחק גריני"י פלאמי"ן בדבש או בלוקר כתב פ"מ שאם בעורן חיון ראוי לאכילה ע"י הדחק מברך בפה"א וכן אורח"י^(א) קטנים וקאלמאסי"ן מרוקמים בפה"ע או שטארסק"ע וזל"ע מרוקם בדבש יש לנרך שהכל ומרקחת שנקרא ידק"ע י"א שהוא קליפת קשואין יש לנרך שהכל דגריע מקליפת מראנז"ן ומרקחת קרי"ן^(ב) י"ל שהכל ומרקחת זנון בפה"א ע"ש ועיין מש"ל סימן ר"ב ור"ג ועיין מ"ש בד אפרים שם: * [ג] עם ט"ו: (ו) סחטן. דלשחתי לגריעותא. וע"י כתיסה הוי כפישול ע"י ט"ו. מי חומין ויין תפוחים שעומדין לשמיה מברך שהכל. וכן

ברורה

והאלה משני המינים כשיעור כדי שיוכל לנרך על המחיה וגם זכ"ר וזוה דוקא זענין זה שיעקר רלונו הוא רק לאכול את הרטוב של הליציות (יח) אכל את רוחה לאכול גם הליציות עצמן כדרך העולם מברך על הליציות זמ"מ ופוטור בזה את הרטוב ג"כ לכו"ע מטעם טפלן] ואם ישל רק מעט ליציות בהרבה מים ויעקר כונת חשבילו הוא רק בשל המים שהרטוב כמעט זלוול בזה בודאי אין המים ענלים לליציות ומברך על המים שהכל ועל הליציות זמ"מ [מ"א וש"א] ובמ"א כתב שגם בזה יומר טוב שיברך שהכל על ד"א וכנ"ל: (יב) אע"פ שאין בהם וכו'. ודוקא כשישל הירק זמ"מ בעלמא שאין בהם טעם זעמנו ונרגש בו רק טעם הירק (יט) אכל את ישל הירק בחומץ או במשקה העשויה ממי סובין וקמח [שקורין קוואסן] שיש בהן טעם בפני עצמן אין נגדר המשקה אחר הירק ומברך עליו שהכל כששומה אותם בפני עצמם וה"ה במשקה בלש"ט^(א) הוא מי שריית צוריקעם^(ב) חמוצין שישל בהם ירקות עם בשר ורוצה לשמות אותם לדב"ן מברך על הבלש"ט שהכל משום טעם בשר שנקלט בו ודלקמיה אלא בפה"א (כ) כיון שיש למשקה טעם עצמו מכלתי הנשר [ט"ו] ומ"מ כשאוכל גם הנשר נראה שיותר טוב שיברך על הנשר שהכל ויכוין לפטור גם את הרטוב דמסתברא דכשאוכל ביחד הרטוב טפל לגבי הנשר: (יג) עם בשר וכו'. דהירקות נוחנין טעם צהמרק והנשר נוחן טעם צהמרק וטעם הנשר הוא חסוד יותר הלכך הוא עיקר וע"כ אפילו הוא אוכל המרק לנד מברך שהכל. ומ"מ אם אוכל הירק עם המרק זימד אין לרך לנרך כ"א על הירק דהמרק נעשה טפל גם להירק וזע עוד דהירק גופא בודאי לא נעשה טפל להנשר כיון שבא למזון ולשזבע [פמ"ג]: **ג** (יד) אם סחטן וכו'. דיותר (כא) יואל טעם הירק ע"י פישול מעל ידי סחיטה ולכן אפילו צפירות שדרכן * למיקסטיניהו גם כן ברכתם שהכל (כז) ואפילו אם כתשן נמי דינא הכי: לחתיכות

מתרגם: כרוז סלק^(א) מי כנישת סלק^(ב) לפת ודלעת^(ג) מרקחת^(ד) לימונים^(ה) מרקחת של חורת (תמכל, חרי"ן) שער הציון

(יב) ח"א: (יג) פשוט דאפילו אם ישל רק זמ"מ שלא נכבשו עמין ג"כ ברכתם בפה"א: (יד) וכ"כ גם הפמ"ג ברי"ה ונר"ב במשנות והז משמע דדבר זה רפיא בדיה ע"ש והונא בע"מ וע"כ טוב לכתלה למוע מלשמותן שלא בחוך הסעודה: (טו) מ"א וש"א: (טז) עיין זמ"א דחלו בסברת הרמב"ם והרא"ש דלהרמב"ם ברכתם שהכל: (יז) ח"א וכ"מ מדה"ח ועיין בח"א שכתב דלס אין לו דבר אחר יברך על הרטוב עצמו שהכל: (יח) ח"א: (יט) ט"ו וח"א דא"ר מסתפק בדינו מ"מ יותר טוב לנרך שהכל דבזה בודאי יואל בדיעבד: (כ) ואפשר עוד לומר דגם דא"ר יודה לזה מטעם אחר דבזה דיה על הרטוב שם מי שלקות מקודס אין סברא דבשיל שנסתמח הרטוב ע"י שקלט גם טעם הנשר יוגרע ברכתו ומ"מ למעשה נראה שיותר טוב שיברך בפה"א על מעט ירק מחתלה: (כא) זהו להרא"ש שהביאו המחבר לעיל בר"ב ס"י ומפני זה כתבתי דאפילו בשרדכו למיקסטיניה נמי דינא הכי וכשיטת הרא"ש שם ע"ש דכן נראה מקמימת המחבר [הגר"א ופמ"ג] ואף דהמחבר תלה הדבר בר"ב ס"י בפלוגתא וכלן קמס כהרא"ש משום דנשכלל יואל בדיעבד לכו"ע [מאמר מרדכי] ולפ"ו לנאורה בדיעבד אם פירך בפה"א יאל: (כב) חמד משה ונהר שלום ע"ש דלא כט"ו אלא דלעולם חסיד רק מוהל בעלמא כשיזאל שלא ע"י פישול וכן מוכח מהרא"ש שהובא לעיל בר"ב ס"ח זכ"י ט"ו:

[ה]*

ליקוטי דברי הרב א' ובשו"ע הרב סי' ר"ב סעיף י"ב כתב: וכן מרק של כל מעשה קדרה מחמשת המינין (וכו') אין המרק נחשב כתבשיל לברך עליו במ"מ אם בא לשותותו בפ"ע אא"כ בשלו בשביל לאכול התבשיל וכו' אבל אם עיקר הבישול בשביל המרק לבדו וכו' מברכין עליו שני"ב וכו'. ומ"מ כדי לעשות עצהיר"ט ראוי לברך שני"ב תחלה על המרק ולשותות ממנו בפ"ע מעט ואח"כ מברך על התבשיל במ"מ וכו'. ב' ועיין בשו"ע הרב סימן ר"ב סעיף ט"ו שמתפק בזה. ג' בשו"ע הרב בסימן רב סעיף י"ב כתב דבירקות אף אם נתבשלו לצורך המרק, כגון לשותותם לרפואה, מברך עליהם ברכת הירקות, כיון שכל העולם מבשלים אותם לאכילה וכו'.